

Voorzitter, vandaag de eerste perspectiefnota van de gemeente West Betuwe. Drie begrotingen die samengevoegd zijn en het college geeft, na de raad gehoord te hebben, haar visie in deze nota weer. Een goed document om als raad het debat over aan te gaan en met elkaar richting te geven. Dank allereerst aan allen die hier aan bijgedragen hebben.

Voorzitter, nog even een korte terugblik, alvorens vooruit te kijken. Alle fracties hebben er een spannende en intensieve tijd opzitten. Dat geldt zeker ook voor ons. Na de verkiezingen, die voor ons een mooi resultaat hadden, hebben we deelgenomen aan de coalitiebesprekingen die hebben geleid tot het akkoord "Samen Bouwen" en de vorming van het huidige college. Daar zijn we oprecht dankbaar voor. Best bijzonder dat **de ChristenUnie nu in de colleges van de gemeente en van de provincie, als ook in het kabinet vertegenwoordigd is**. Daarin zijn we uniek.

We hebben alle reden om dankbaar te zijn. We mogen hier werken en bouwen aan een prachtige gemeente met een veelkleurige samenleving, een gevarieerd aanbod in ondernemerschap, een bloeiend verenigingsleven en een waardevolle natuur. Als ChristenUnie willen we ons hier graag voor inzetten. We doen ons werk gedreven vanuit onze identiteit, ons geloof, in navolging van Jezus Christus, en zo willen we er zijn voor iedereen, zonder uitzondering. Ieder mens is uniek en waardevol ongeacht wie je bent of waar je vandaan komt. In ons werk zullen we niet volmaakt zijn, maar het streven is er absoluut om het beste voor een ieder en voor onze gemeente te zoeken en te doen.

Afgelopen weekend was ik op het altijd weer inspirerende bestuurderscongres van de ChristenUnie en daar sprak o.a. staatssecretaris Paul Blokhuis. Daar beleefde ik weer een mooi leermoment (ja, je bent nooit te oud ...) toen hij aangaf dat we één mond en twee oren gekregen hebben. Dat is niet zomaar. We hebben dus geen **twee monden en maar één oor**. Goed om dat steeds voor ogen te houden in de rol van volksvertegenwoordiger. Luisteren naar onze inwoners, en dan in gesprek gaan en samen bouwen.

Voorzitter, de perspectiefnota. We hebben een goede start gemaakt. Het is best moeilijk om vanuit drie verschillende achtergronden en culturen een nieuwe stabiele organisatie op te bouwen. Dat vergt nogal wat van medewerkers en bestuurders. Maar het enthousiasme en de drive zijn er, dat is veel waard. We zien dat we financieel een robuuste gemeente zijn met een groot weerstandsvermogen. De perspectiefnota gaat uit van een **sluitende begroting** en dat is wat onze fractie betreft van groot belang.

We gaan incidentele initiatieven dekken met incidenteel geld. Structureel wordt de begroting zo niet belast. Dit is ook een advies van de accountant, die in het geheel een positief oordeel over de financiële positie van de gemeente geeft. Goed om te lezen.

De ruimte voor structureel beleid is beperkt, zeker gelet op de opgave vanuit het sociaal domein. Het accent ligt duidelijk op harmoniseren, beheerplannen maken en het honoreren van wensen uit het bidboek. Structureel wordt er ruimte geboden voor leefbaarheid 100 K, en voor minimabeleid en begraafplaatsen samen 450 K. Vorige week is in de raadsvergadering duidelijk geworden dat er meer geld naar het deel begraafkosten gaat en dat zou ten koste gaan van het deel voor minimabeleid. De

gelden voor het minimabeleid hebben we echter hard nodig, daar kunnen we niet op bezuinigen. De ChristenUnie is van mening dat er structureel geld bij moet ter compensatie van die hogere begraafkosten. In een gezamenlijk amendement van de coalitie partijen wordt dit dan ook voorgesteld. Het college zal hier wel een reactie op geven, nemen wij aan.

Vanuit de CUP zijn er keuzes gemaakt, omgezet in speerpunten. Bij bestuur en ondersteuning wordt gesteld dat in 2020 50% van de kernen een kernagenda inclusief activiteitenplan heeft. 50% is slechts de helft en onze vraag is waarom de helft en hoe gaat de portefeuillehouder dit realiseren. Via dorpsraden? En hoe om te gaan met de andere helft? Welke acties worden genomen?

Dan wordt er veelvuldig gesproken over dicht bij de burger. Naar onze beleving komt dat nog niet uit de verf. Wat gaan we daar aan doen? Alles gebeurt tot nu toe in en vanuit het hoofdkantoor in Geldermalsen. Waar krijgt de lokale couleur inhoud? De twee steunpunten in Waardenburg en Asperen hebben onze inwoners niets te bieden aan dienstverlening, alleen frustraties. Kan daar inhoud aan gegeven worden die er toe doet? We hebben 5 gebiedsmakelaars. Zijn er inmiddels plannen van deze 5? We horen graag hoe het functioneert en welke meerwaarde het oplevert, als mede plannen die er zijn.

Bij de grootschalige projectinvesteringen stippen we graag wat onderwerpen aan. De hinderbeperking geluidsoverlast spoorbrug Waardenburg-Zaltbommel wordt genoemd. Er moet nu aandacht voor zijn, al komen de kosten pas vanaf 2023. Op welke wijze hebben we aandacht voor geluidshinder bij de zuidwest boog bij Meteren? Onze fractie heeft wel zorgen over de effecten van dit hoog frequent spoor.

De ChristenUnie is positief over de meekoppelkansen die er zijn bij de gastvrije dijken. Het zijn incidentele investeringen die een langdurig positief effect zullen hebben, zo denken wij. Kan aangegeven worden wanneer er concrete plannen gepresenteerd gaan worden?

Dan de project investeringen Integraal Huisvesting Plan. Kan de wethouder uitleg geven wat het betekent dat dit een pm post is? We constateren dat er in het westelijk deel van onze gemeente inmiddels mooie duurzame schoolgebouwen staan of gebouwd worden. In sommige kernen moet er hoognodig een inhaalslag cq verbeteringslag gemaakt worden. De ChristenUnie vindt het enorm belangrijk dat er goede voorzieningen zijn voor het **onderwijs** dat in onze gemeente aangeboden wordt. Ieder initiatief daartoe zullen we omarmen en we hopen dat het college hier echt stappen in zal maken.

Naast onderwijs is **leefbaarheid en het verenigingsleven** een speerpunt voor de ChristenUnie. Het was wel even slikken dat we vorige week onze motie niet aangenomen kregen in de raad. Maar na regen komt zonneschijn. En zie, onze collega's van het CDA komen ons tegemoet en samen met hen dienen we een nieuwe motie in, waarin het tweede deel uit onze vorige motie onderdeel is van deze motie. We rekenen nu op een breed gedragen ja. En zeker zo belangrijk het amendement van de coalitie partijen over de harmonisatie van het subsidiebeleid.

Een ander speerpunt voor ons is het **jeugdbeleid**. Monitoring en preventie moeten hier wat ons betreft de sleutelwoorden zijn. Kan aangegeven worden welke concrete stappen we op dit terrein inmiddels gezet hebben? Er wordt in deze nota voorgesteld om in het eerste kwartaal van 2020 met een plan te komen voor het instellen van een jeugdraad. Dat lijkt ons een goed idee. Om dit te onderstrepen zijn wij ook mede indiener van de motie van D66 over dit onderwerp.

Dan **duurzaamheid**. Een breed thema. Erg goed het initiatief van de wethouder om met elke fractie het gesprek aan te gaan in het bijzijn van enkele beleidsambtenaren over dit thema. Er zijn al veel

initiatieven. We denken o.a. aan De Knop in Geldermalsen. We zien vooral uit naar een uitvoeringsplan. We hebben maar beperkte middelen gereserveerd. Hoe denkt de wethouder de plannen te gaan financieren?

Last but not least. West Betuwe als **inclusie gemeente**. De voormalige gemeente Geldermalsen was een koplopergemeente via de VNG op het thema inclusie. In het coalitieakkoord is afgesproken dat de gemeente West Betuwe een Inclusiegemeente blijft: “in onze gemeente telt en doet iedereen mee!”. In deze Perspectiefnota wordt uitsluitend gesproken over beschermd wonen en maatschappelijke opvang, terwijl het begrip Inclusie veel breder is. Wij zien graag één integraal plan: de Lokale Inclusie Agenda, waarbij het uitgangspunt is: “niets over ons zonder ons”, dat wil zeggen dat bij de ontwikkeling van nieuw beleid rekening gehouden moet worden met de positie van personen met een handicap en dat zij of hun vertegenwoordiger(s) hierbij betrokken dienen te worden. De ChristenUnie zal hiervoor een motie indienen die het college verzoekt om de raad inzicht te geven in de wijze waarop Inclusie integraal geborgd wordt en of daar eventueel financiële middelen voor benodigd zijn.

Tot zover in de eerste termijn onze bijdrage.